

Haydn a citerán

Midzomerlicht

Egy zenés este élményei

2009. június 13.

Nem mindig tudok elszabadulni színházba, koncertre, balettre a mindennapok robotja mellett. Ezért örültem a meghívásnak: Edwin van Schie vendégeként férjemmel részt vehettünk egy magyar előadáson, ahol zene, ének, tánc és bábszínház ötvözte előre is rendkívüli szórakozást ígért. Edwin a magyar kultúra mindenese: lapszerkesztő, tolmács, nyelvtanár és magyar esték szervezője. Ahogyan Dénes Festetics gróf említi ezen az estén: 'Te csak folytasd a szervezést, Edwin!'. És amint Bucz Júlia mondja: 'Edwin, a hídépítő', aki a magyar és holland kultúrát segíti egymásra találni. Az elmúlt 20-30 év alatt meglehetősen nagy sikerrel. Ezért kapja meg ezen a szép júniusi estén a Magyar Köztársaság Ezüst Érdemkeresztjét. Meltóbban nem is lehetne munkásságát, valamint az általa fenntartott haarlemi Magyar Iskola fennállásának 20. évfordulóját megünnepegni. Folyóirata, a kétnyelvű Most Magyarul! is jópár éve kedvence az olvasóknak. Az est művészei: Bucz Júlia, Csüllög Edina (citera és ének), Horváth Márta (bábszínház) és Jeremiás Lajos (tánc) olyan élményt nyújtanak a mintegy

Dénes Festetics praát even na met István Gyebnár onder het genot van een glaasje wijn van www.lekkersuithongarije.nl. Dénes: "Ik ben buitengewoon trots dat er in mijn rayon zo iemand actief is als Hongarije promotor!"

150 főnyi közönségnek, ami ritkán adatik meg a művészetek kedvelőinek Hollandiában. Sosem gondoltam, hogy Haydn muzikája ilyen tisztán, nemesen és teljesen szólal meg a magyar citerán. A keretjáték magyar népdalai, zengő tiszasággal megszólaltatva, valamint a népi tánc 'legényese' meglepő hajlékonysággal olvadnak össze a bábjáték meséjével. Dal, szerelem, sóhaj és ka-

Foto's: Jan van Geem

cagás az összetevői ennek a muzikás estének. A fertődi Esterházy-kastély miniatűr hasonmása a színpad, alatt Haydn karmester úr a Gróf úrral tanakodik, majd a karosszékből együtt figyelik az előadást. A közönség pissenés nélkül figyel. Legtöbbször két nyelven tudják követni a játékot, de aki nem tud magyarul, annak is élmény a muzika, a tánc, a játék. Az előadás alatt villognak a fényképezőgépek, a magyar Duna Televízió is filmez. A szellemi táplálék után borkóstolás következik a holland borimportőrök támogatásával. Ami szem-szájnak ingere a magyar finomságokból, az mind kapható ezen az estén: finom és meglepően új balatoni borok, Törley-pezső, csabai kolbász, Pick-szalámi,

Zilveren kruis van Verdienste

Op 13 juni ontving Edwin van Schie uit handen van de Hongaarse ambassade een Zilveren Kruis van Verdienste. De Hongaarse republiek gaf zo blijk van waardering voor het twintig jarig jubileum van de Hongaarse School in Haarlem. De uitreiking werd voorafgegaan door een Hongaars concert en poppenspel. 'Over twintig jaar staan we hier weer'.

V.l.n.r. Dénes Festetics, honorair consul regio Noord-Holland, István Gyebnár, plaatsvervangend ambassadeur, Edwin van Schie, Beatrix Keszé, cultuur en consulaat

Voor de oprit van kunstwerkplaats Quinta Essentia in Zwaanshoek hing fier aan een boom de Hongaarse vlag. De driekleur wapperde zeker vijf meter boven de grond. Vlak naast de ingang van de zaal aten vier paarden op hun dooie akkertje droog stro. 'Paarden slapen staand,' vertelde fotograaf Kim me. Hij was niet de enige met een camera. Op een zonnig terras galmden Nederlandse en Hongaarse stemmen. Een hand, een omhelzing en zelfs een kus bepaalden het beeld. Het was net 20.00 uur geweest. Gestag druppelde de grote zaal van Quinta Essentia vol. Precies een half jaar geleden werden bekenden van de Hongaarse School getraakteerd op een

Herz-szalámi, libamáj... nem folytatom. Miután Edwint mindenkori elárasztja gratulációkkal, puszikkal és kézfogásokkal, a félretolt székek helyet adnak a (kör)táncnak és énekeknek. Sokan a teraszon élvezik a kellemes estét, a finom borkat és legfőképpen a színes társalgást ismeretlen ismerősökkel. Természetesen Magyarországról, a Magyar Iskoláról, a közelgő magyar vakációról.

bonte avond met poppenspel, muziek en zang. De veelzijdige leden van het Hongaars Muziektheater, Edina Csüllög (citer en zang), Júlia Bucz (citer en zang), Márta Horváth (poppentheater en dans) en Lajos Jeremiás (dans), brachten liefhebbers van Hongarije in de juiste kerstsferen. En ook toen was de locatie de volledig houten zaal Quinta Essentia. Het hout komt uit Litouwen. 'Het is de beste zaal waar ik tot nu toe heb gespeeld,' vertelde Edina me vooraf. 'De akoestiek is fantastisch.' Een kleine week voor de langste dag van het jaar brachten ze dit keer een mooie synthese van Hongaarse volksmuziek en muziek van Joseph Haydn. De Oostenrijkse componist is dit jaar precies 200 jaar geleden overleden.

Na de verzorgde voorstelling vroegen vertegenwoordigers van de Hongaarse ambassade het woord. 'Dames en heren, we zijn meer dan trots,' zei honorair consul van Hongarije Dénes graaf Festetics. In zijn toespraak prees hij het twintigjarige bestaan van de Hongaarse School in Haarlem. De bijdrage van de school aan de levendige Hongaarse gemeenschap in Nederland is niet onopgemerkt gebleven. Als blijk van waardering kreeg Edwin het Zilveren Kruis van Verdienste door de Hongaarse plaatsvervangend ambassadeur István Gyebnár opgespeld. 'Over twintig jaar staan we hier weer,' zei Edwin in een dankwoord.

In het revolutiejaar 1989 werd de school opgericht. Er lag geen geschikter jaar voor de hand. Europa stond aan de vooravond van een breuklijn in de geschiedenis. 'In 1985 merkte je dat er iets ging veranderen,' vertelde de heer Festetics me na afloop van de uitreiking. Hij was toen voor het eerst sinds 1945 weer in zijn geboorteland Hongarije. Vier jaar later denderde de verandering als een sneltrein door Europa. Nabij het Hongaarse dorpje Hegyeshalom, dat dicht tegen de Oostenrijkse grens aan ligt, werd het eerste gat in het IJzeren Gordijn geknipt. Kort daarop viel de Berlijnse Muur. Sinds 1989 is Hongarije volop in beweging. Eveneens in sneltreinvaart wordt het land lid van de NAVO (1999) en de EU (2004). Wie had dat in 1956 gedacht?

De Hongaarse School danst vanaf het begin van zijn bestaan mee. Edwin schrijft cursusboeken en een Hongaarse grammatica. Voor beginners en gevorderden. Jaarlijks verzorgt de school lessen Hongaars aan Nederlanders. Door de jaren heen is het een komen en gaan van cursisten. Bovendien is er Most Magyarul! Hongarije Magazine. Verder is de school actief bij de organisatie van theater en muziek. Het duo Edina Csüllög en Márta Horváth en het door hen opgerichte Hongaars Muziektheater kunnen met hun voorstellingen en concerten altijd bij Edwin terecht. 'Ook Jozias van Aartsen (burgemeester van Den Haag, red.) was geïmponneerd door het optreden van Edina in het stadhuis van Den Haag,' onderstreepte de heer Festetics in zijn toespraak voor Edwin. Er is een sterke band tussen Nederland en Hongarije gegroeid. In twee decennia tijd is de Hongaarse School met recht een plaats geworden waar liefhebbers van Hongarije elkaar graag ontmoeten.

Na de ceremonie was er traditioneel in lijn met eerdere edities ruimte voor wijn en dans. Lekkers uit Hongarije.nl bood de gasten alcoholische versnaperingen aan zoals rosé, champagne en witte wijn. Geproefd en getoast werd er zeker. Lajos Jeremiás toonde in een kring met geïnteresseerden de juiste pasjes van een Hongaarse volksdans. Op de achtergrond klonken de citerklanken van Edina en Julia. Buiten was het toen nog steeds licht. ■

Tim Baas

De Nederlandse tekst van dit artikel vindt u op www.mostmagyarul.nl, rubriek NIEUWS. Binnenkort staat daar ook de link naar de tv-registratie.